

Oponentský posudek doktorské disertační práce

MUDr. Štěpánka Beranová (školící pracoviště: Dětská psychiatrická klinika UK 2.LF a FN Motol, Praha) :

Nové přístupy k diagnostice dětského autismu

Předkládaná doktorská disertační práce obsahuje celkem 147 stran, včetně literatury. Text obsahuje 5 obrázků a 11 tabulek. Je přehledně rozčleněn do 7 kapitol, z nichž 6 obsahuje teoretickou část tématu a 7. kapitola se věnuje výzkumné části práce. Nečíslovaný seznam odkazů obsahuje celkem 222 položek. Literatura je adekvátní rozsahu práce, obsahuje jak zahraniční, tak i české práce k uvedenému tématu, včetně recentních citací z posledních let.

Téma předkládané práce, Nové přístupy k diagnostice dětského autismu, je důležité pro současnou klinickou praxi dětské a dorostové psychiatrie. Výskyt autismu se v posledních letech narůstá a jeho časná diagnostika je důležitým faktorem pro zahájení případné terapeutické intervence. Je prokázáno, že včasné zahájení vhodné terapeutické intervence je významným prediktorem pro možnost zmírnění autistických projevů, případně úzdravu.

Teoretická část práce je členěna logicky, přináší aktuální poznatky týkající se dětského autismu. MUDr. Beranová se zabývá zejména časnou diagnostikou a možnostmi screeningu poruch autistického spektra. Přináší podrobný přehled aktuálních diagnostických možností a zejména screeningových metod k detekování této poruchy. Tématem 4. a 5. kapitoly je možnost screeningu PAS prostřednictvím detekce abnormit sensorického zpracování. V 6. kapitole se autorka zabývá problematikou nezralých novorozenců jako skupinou rizikové populace se zvýšenou prevalencí této poruchy.

Cílem výzkumné části práce je využití detekce sensorických abnormalit při diagnostice PAS, při snaze o co nejranější diagnostiku. Autorka přitom využívá rodičovský dotazník zaměřený na sensorické zpracování dítěte ITSP, v kombinaci s dalšími screeningovými dotazníky poruchy autistického spektra M-CHAT a CSBS-DP-ITC. Tyto metody byly použity u skupiny 157 dětí s nízkou porodní hmotností, u nichž je prokázán vyšší výskyt PAS. Výzkum byl schválen etickými komisemi 3 spolupracujících nemocnic. Výsledky byly následně statisticky zpracovány. Bylo zjištěno, že všechny použité screeningové nástroje se shodují v případě negativního výsledku, nikoli však v případě pozitivity. Výsledky nepodporují hypotézu, že by dotazník ITSP sám o sobě dokázal odlišit případy s autismem a bez autismu v populaci novorozenců s nízkou a extrémně nízkou porodní hmotností. Jako vhodný screeningový nástroj se ukázalo využití kombinace dotazníku CBS-DP-ITS a subškály vyhledávání sensorických zážitků ITSP. Tento výsledek potvrdil teoretický předpoklad, že abnormální sensorické zpracování může pomoci identifikovat některé případy předčasně narozených dětí s PAS.

Autorka ve výzkumné části disertace splnila cíle, které si vytkla. Práce přináší nové možnosti rané diagnostiky poruch autistického spektra u rizikových skupin dětí. Jde o téma s praktickým významem zejména v současné době, kdy je nově zaváděn screening PAS v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost.

Dotazy k disertaci:

Jaké změny pro klinickou praxi přináší v diagnostice PAS DSM 5?

U jakých dalších rizikových skupin dětí kromě novorozenců s nízkou a extrémně nízkou hmotností by bylo možné uvedené screeningové metody použít?

Práce splňuje požadavky kladené na doktorské disertační práce v oboru psychiatrie a MUDr. Beranová prokázala požadovanou schopnost samostatné vědecké práce. Doporučuji proto předloženou disertační práci k obhajobě v předložené podobě. Na základě úspěšné obhajoby doporučuji udělit MUDr. Beranové akademický titul doktora (Ph.D.) podle §47 Zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb.

V Praze, 9.2.2018

MUDr. Jiří Koutek, Ph.D.

